

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni;
za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto.
Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsacega meseca. — Rokopisi se ne
vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit - vrste, za
večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 10. februarja 1907.

C. Kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Podučni tečaj. Obdačba pridobitnih in gospodarskih zadrug. Naše poljedelstvo in nove trgovinske pogodbe. Prešičja reja na Dolenjskem in nje povzdiga. Računski zaključki. Občni zbori. Inserati.

Podučni tečaj.

Zadružna zveza v Ljubljani posveča svojo pozornost zadruženemu poduku, ker le potom neprestanega podučevanja se bode poslovanje pri vseh zadruzah spopolnilo.

Zvezini revizorji imajo nalogo, da pri revizijah ne pregledajo samo le knjig in poslovanja, oni morajo biti ob enem zadružni učitelji, ki pri vsaki reviziji načelstvo in nadzorstvo natančno podučijo.

Tudi občni zbori zadrug dajejo priliko za poduk.

Nadalje skrbi Zadružna zveza za poduk po svojem listu, po okrožnicah itd.

Zadruženemu poduku služijo tudi zadružni sestanki, kakoršen je bil n. pr. sestanek mlekarских zadrug.

Največje važnosti so konečno podučni tečaji.

Tak podučni tečaj vršil se je od 15. do 19. januarja 1907 v Ljubljani.

Vdeležilo se ga je krog 40 navdušenih zadružnih sotrudnikov.

Prišli so s Kranjskega, zelene Štajarske, Primorskega in celo iz Dalmacije.

Med vdeleženci so bili duhovniki, učitelji, uradniki, kmetovalci in mladeniči.

Podučni tečaj otvoril je gosp. Rožman, ki je kratko omenil namen in pomen podučnega tečaja.

Imenovani je potem cel dan predaval o raznih zakonih, ki se tičejo zadrug; podrobno je razpravljal pristop in odstop članov, delokrog načelstva, nadzorstva, občnega zbora, pojasnil je občevanje zadrug z raznimi oblastmi, neposredne pristojbine, pridobnino, rentnino, pristojbinski nadomestek, zemljiščni davek, najemniški davek, užitnino, kolekovanje itd., razložil je razmerje zadrug do zveze s posebnim ozirom na

dolžnosti, koje ima zveza napram zadrugam in zadruge napram zvezi — in na revizijo.

Drugi dan pričel je poduk v knjigovodstvu. Knjigovodstvo posojilnic je učil zvezin revizor g. Pelc, knjigovodstvo drugih zadrug pa zvezin revizor g. Dodič.

Dne 18. januarja 1907 popoldne obiskali so vsi vdeleženci Marijanišče, kjer jih je preč. gosp. kanonik Kalan prijazno pozdravil.

Gosp. Legvart pokazal je vzorne hleve za govejo živino in prešiče in pa moderni kurnik.

Uzorno gospodarstvo, kakor je v Marijanišču, ostane vsem vdeležencem v spominu in gotovo bode vsak doma marsikaj porabil, kar je videl v Marijanišču.

Zvečer obiskali so vdeleženci slovensko gledališče.

Dne 19. januarja 1907 vršil se je v navzočnosti zvezinega predsednika vlč. gospoda dr. Krek nekak izpit. Ta izpit je pokazal, da so vdeleženci predavanja dobro razumeli in ohranili.

Zvezin predsednik vlč. gospod dr. Krek je izrazil svoje veselje nad tako dobrim vspehom in je podučni tečaj zaključil.

Seveda bode zveza priredila še več podučnih tečajev v Ljubljani in za pojedine pokrajine tudi v drugih mestih.

Obdačba pridobitnih in gospodarskih zadrug.

Po zakonu o osebnih davkih z dné 25. oktobra 1896 št. 220 drž. zak. imamo gledé pridobitnih in gospodarskih zadrug, ki sloné na zakonu z dné 9. aprila 1873 št. 70 drž. zak. in se delé v posojilna ter kreditna društva, konsumna, sirovinska in magacinska društva, stavbne, stanovanjske in rudarske zadruge

in podobne, razločevati dve vrsti davka in sicer pridobnino, katera se plačuje od čistega dobička, ki ga zadruga dosežejo pri svojem gospodarskem delovanju, ter rentnino, ki se plačuje pri posojilnicah od obrestij hranilnih vlog.

I. Pridobnina.

Z ozirom na pridobnino delimo pridobitne in gospodarske zadruge v tri vrste in sicer:

1. v one, ki so proste pridobnine po § 84. zakona o osebnih davkih, 2. v one, ki uživajo kake ugodnosti po § 85 in pa 3. v one, katerim zakon ni priznal nobenih ugodnostij.

A) Pridobnine proste zadruge. Semkaj spadajo n. p. po § 84. lit. e om. z. kreditna in posojilna društva (hranilnice in posojilnice), katerih pravila ustrezajo zahtevkom § 1. zak. z dné 1. junija 1889 št. 91 drž. zak., to je, ako je po pravilih

- a) poroštvo zadrug neomejeno,
- b) omejuje društvo svoje delovanje na kak manjši okraj (na eno ali več sosednih, v pravilih imenovanih selskih občin),
- c) ne presega znesek opravičnega deleža 50 kron in se opravični deleži ne obrestujejo kar nič ali vsaj ne višje nego hranilne vloge,
- d) se odkazujejo letni prebitki društveni glavnici (rezervnemu zakladu), od katerega udje nimajo nobenega deleža,
- e) se omejuje podeljevanje posojil na svoje ude,
- f) je pri tem izključeno izdajanje menic, in
- g) ako presega obrestna stopinja posojil s postranskimi pristojbinami vred (upravnimi prispevki itd.) obrestno stopinjo hranilnih vlog največ za poldrugi odstotek.

Vse te določbe izpolnjujejo naše posojilnice-rajfajznovke; zato so tudi proste pridobnine. Računski zaključek pa morajo vseeno vsako leto poslati davčnemu oblastvu, da ga to preskusi gledé rentnega davka, o katerem bomo govorili pozneje.

Po razsodbah upravnega sodišča se rajfajznovkam zato še ne sme odreči oproščenje pridobnine, ako se del letnega prebitka razdeli med člane načelstva ali pa se porabi v dobrodelne namene.

B) Ugodnosti uživajo gledé pridobnine one pridobitne in gospodarske zadruge, ki omejujejo svoj opravični obrat po pravilih in dejanski na svoje ude. Vender pa je pri tej omejitvi na svoje ude dovoljeno,

- a) da take zadruge sprejemajo izposojila od neudov ali nalagajo svoje blagajniške zaloge pri podjetbah in zavodih, zavezanih javnemu dajanju računov (n. pr. posojilnicah);
- b) da kreditne zadruge prevzemajo poroštvo neudov za udom dana posojila ter da za svoje ude izterjujejo terjatve pri neudih;

c) da konsumna društva in surovinska društva, potem združbe kmetovalcev za skupno nabavo semenja, gnojil, živine za rejo, strojev in orodja ali drugih potrebščin za kmetijsko produkcijo kupujejo blago od neudov;

d) da produktivne zadruge prodajajo svoje blago neudom; pri tem se pa morajo ali glede na uporabo delavnih močij ali glede na prejemanje glavnih tvarin produkcije načeloma omejiti na svoje ude.

e) ako magazinska in prodajna društva prodajajo neudom po svojih udih narejene izdelke.

Davčne ugodnosti so pa te-le:

1. Zadruge, ki omejujejo svoj upravični delokrog le na svoje ude, so pridobnine oproščene, ako njih letni čisti donos ne presega 600 K.

2. Novo ustanovljene podjedbe te vrste se obdačijo šele, ko se je napravila prva bilanca, in se jim torej ne odmeri pred koncem prve opravične dobe takozvani provizorični davek, kakor n. pr. pri delniških družbah (1⁰/₀₀ investirane glavnice).

3. Dočim se morajo pri drugih podjedbah pri preračunu čistega dobička k dohodkom prišteti oni zneski, ki so se porabili za bilančne izgube iz prejšnjih let, se pri pogodovanih zadrugah upošteva ona izguba, ki je nastala v zadnjem, pred bilančnim letom preteklem upravičnem letu.

4. Ona darila in darovi, ki se podelje kakim že obstoječim dobrodelnim zavodom, se ne smejo šteti k dohodkom za obdačbo, kar se pri drugih podjetbah godi.

Taki dobrodelni zavodi morajo že obstajati, ne sme se pa naprimer neobdačen pustiti kak znesek, ki se je daroval v namen, da se v kakem okraju še-le ustanovi javna ubožnica ali kaj podobnega. — Tudi pojem „dobrodelni zavodi“ se je v praksi različno tolmačil. Upravno sodišče prišteva semkaj tudi otroške vrtce in narodnostne šole, katere obiskujejo otroci uslužbencev kakega podjetja. Tudi darovi za „družbo sv. Cirila in Metoda“ se ne upoštevajo pri dohodkih.

5. Od čistega dobička se odštejejo tudi nagrade, katere dobivajo udje predstojništva in nadzorstva ali nameščenci za službe, ki so jih storili za zadrugo.

6. Obdačbene podlage ne tvori ves dobiček, temveč se od prvih 2000 K vzamejo le tri desetine to je 600 K, od nadaljnega zneska pa pet desetin ali polovica. Če ne presega znesek, ki se je dobil na ta način, 1200 K, znaša pridobnina 8·5 %/o, sicer pa 10 %/o. Recimo, da izkazuje neko konsumno društvo v kontu zgube in dobička za l. 1905 2800 K čistega donosa. Ker davčni zakon prišteva k čistemu donosu še nekatere druge zneske (n. pr. pridobnina, obresti deležev i. t. d.), se zviša ta donos na 3400 K. Za obdačbeno podlago bomo pa vzeli

tri desetine od 2000 K = 600 K
 ter pet desetih od ostalih 1400 K = 700 K
 skupaj . 1300 K

Ker tako dobljena svota presega 1200 K, bo znašal davek 10 %/o, kar je 130 kron.

7. Če računski zaključek pri kakih drugih podjetbah (n. pr. delniških družbah) izkazuje zgubo na koncu leta ali pa bi po dobičku znašal davek menj nego eno od tisoč investovane glavnice (n. pr. pri delniških družbah od vplačanih delnic), se mora plačati takozvani minimalni davek (1 %/o napravne glavnice). Ta določba za pogodovane zadruga ne velja.

C) Nepogodovane pridobitne in gospodarske zadruga so one, ki raztezajo svoj obrat tudi na neude. Na Slovenskem imamo še nekaj posojilnic, ki dajo posojila tudi neudom in zato ne uživajo davčnih ugodnostij po § 85. zakona o osebnih davkih. Davek znaša 10 %/o od dobička.

V prihodnjem bomo skušali predočiti cenjenim bralcem določbe, ki veljajo splošno za obdačbo zadrug in se le glede pogodovanih zadrug sklicevali na nekatere uže navedene izjeme.

Pridobnina od pridobitnih in gospodarskih zadrug se odmerja vsako leto posebej. Po § 110 zak. o os. davkih se mora vsako leto 14 dni po odobritvi računskega sklepa, najpozneje pa 6 mesecev po preteku pravnega leta vložiti pri pristojnem davčnem oblastvu (v Ljubljani, Trstu in Celovcu pri davčni administraciji, drugod pri pristojnih okrajnih glavarstvih) napoved o davku zavezanem čistem donosu po obrazcu, ki se dobi brezplačno pri davčnem oblastvu. Napovedi je treba priložiti računski sklep v dveh izvodih ter prepis zapisnika zadnjega občnega zбора. Davčno oblastvo pa sme zahtevati še nadaljnih izkazov ali pojasnil, ki se mu zde potrebni za pravilno odmero davka. (Se nadaljuje)

Naše poljedelstvo in nove trgovinske pogodbe.

II.

Carinska in trgovinska pogodba z Nemčijo.

Popolnoma naravno je, da morajo trgovinske pogodbe temeljiti na kompromisu. Toda ravno v novi carinski in trgovinski pogodbi z Nemčijo pogrešamo ta princip, kajti v tej pogodbi so poljedelski interesi le enostransko varovani. To se pravi, da so nemški agrarci s svojimi prenapetimi zahtevami na celej črti zmagali, dočim se opravičenih interesov naših poljedelcev ni prav nič vpoštevalo.

Carinske postavke, ki so določene v trgovinski pogodbi z Nemčijo za naše poljedelske pridelke, živino in živalske produkte — so visoke varstvene carine. Če primerjamo dosedanje carine s carinami

v novi pogodbi, uvidimo to. Toda ne le nemška carina samaobsebi brani in otežkočuje naš izvoz poljedelskih pridelkov v Nemčijo, temveč podpirajo to prohibitivno tendenco ravnokar omenjene pogodbe še druga določila. V tem oziru naj omenimo le veterinarski dogovor, določila glede uvoza našega ječmena, sladu in lesa. Predvsem smo z novo konvencijo glede živinske kuge popolnoma predani nemški vladi, kajti njena določila omogočujejo nemškemu oblastvu, da lahko popolnoma poljubno zapro meje za naš izvoz živine. Vsaj je nemški kancelar grof Bülow sam priznal v državnem zboru, ko se je obravnavala trgovinska pogodba, da bo poljedelski minister že skrbel, da se bo ta konvencija glede živinske kuge primerno vporabljal.

Če primerjamo prejšnjo trgovinsko pogodbo s sedanjo, vidimo, da se je carina skoraj na vse poljedelske produkte zvišala. Naj navedemo le najvažnejše agrarične postavke v nemškem carinskem tarifu; za primerjanje navajamo v oklepajih dosedanje postavke.

Carine se plača od met. centa v markah od:

rži	5.—	(3·50)
pšenice	4·50	(3·50)
sladovnega ječmena	4.—	(2.—)
drugega ječmena	2.—	(2.—)
ovsa	5.—	(2·80)
koruze	3.—	(1·60)
ječmenovega slada	5·75	(3·60)
hmelja	20.—	(14.—)
grozdja v sodih ali kotlastih vozovih, vtlacenih vinskih jagod, grozdja od trgatve	10.—	(4.—)

Konj, noriških, vlamlendcev, ardencev čisto polkrvnih		
v vrednosti do mark 1000 za kos	50.—	(20.—,
„ „ 1200 „ „	72.—	od
„ „ 1500 „ „	75.—	dvo-
„ „ 2500 „ „	120.—	letnih
drugih konj v vred. „ 1200 „ „	72.—	10.—)
„ „ „ „ 2500 „ „	120.—	

goveje živine od met. centa žive vage	8.—	
(volov 25·50 od kosa, bikov in krav 9.—, mlade živine 5.—, telet 3.— od kosa);		
ovac od met. centa žive vage, jagnjetov	8.—	
(ovac 1.—, jagnjetov 0·50 od kosa);		
prašičev od met. centa žive vage	9.—	
(prašičev 5.—, prašičkov 1.— od kosa);		
gosij	prosto	(prosto)
kokošij in perutnine od met. centa čiste vage	4.—	(prosto)
rib	prosto	(prosto)
mesa, svežega in ohlajenega, ne zmrznjenega, od met. centa	27.—	(15.—,
prašičjega mesa 17.—);		

svežega surovega masla od met. centa	20.—	(16.—)	zmletega, pripravljenega		
jaje	2.—	(2.—)	sadja	od met. centa	4.— (4.—)
rdečega vina	15.—	(10.—)	perutnine, zaklane	„ „ „	14.— (12.—)
margarina	20.—	(16.—)	masla	„ „ „	10.— (10.—)
jedilnega fižola	2.—	(1.50)	moke, izvzemši ovsene		
graha, leče	1.50	(1.50)	moke	„ „ „	10 20 (7.30)
klajnega fižola, volčjega			lesa, surovega trdega od met. centa .		0.12 (0.20)
boba, grašice	1.50	(1.50)	od kub. metra		1.08 (1.20)
oljnatega semena	2.—	(2.—)	lesa, mehkega od met. centa		0.12 (0.12)
krompirja, svežega od			od kub. metra		0.72 (1.20)
15. febr. do 31. julija	1.—	(prosto)	obsekanega, trdega, od met. centa .		0.24 (0.30)
v ostalem času	prosto	(prosto)	od kub. metra		1.92 (1.80)
zelene krme, sena in			obsekanega, mehkega, od met. centa		0.24 (0.30)
slame	prosto	(prosto)	od kub. metra		1.44 (1.80)
svežega sočivja, zelja			žaganega, trdega, od met. centa . .		0.72 (0.80)
in ohrovta	2.50	(prosto)	od kub. metra		5.76 (4.80)
drugega sočivja	prosto	(prosto)	žaganega, mehkega, od met. centa .		0.72 (0.80)
finejše zelenjave, na-			od kub. metra		4.32 (4.80)
vadno pripravljene,			železničnih pragov, trdih od met. centa		0.24 (0.30)
tomat	4.—	(4.—)	od kub. metra		1.92 (1.80)
melon, gob	8.—	(4.—)	železničnih pragov, mehkih, od met.		centa
„ „ konzerviranih	10.—	(4.—)	od kub. metra		0.24 (0.30)
grozdja, svežega namiz-			lesa za sode, hrastovega, od m. centa		0.20 (0.20)
nega, v poštnih poši-			od kub. metra		1.60 (1.20)
ljatvah do 5 kg	prosto	(prosto)	dôg iz drugega trdega lesa, od m. centa		0.30 (0.30)
grozdja, na drug način			od kub. metra		2.40 (1.80)
poslanega	4.—	(4.—)	dôg iz mehkega lesa, od met. centa .		0.30 (0.30)
drugega grozdja	10.—	(10.—)	od kub. metra		1.80 (1.80)
drugega sadja v poštnih			strojarskih skorij od met. centa . .	prosto	(prosto)
pošiljatvah do 5 kg	prosto	(prosto)	šišk od met. centa	prosto	(prosto)
jabolk, hrušk, kutin,			drugih čreslovin od met. centa . .	2.—	(prosto)
nezavitih ali pa le v					
vrečah, pri najmanj					
50 kg surove vage od					
1. sept. do 30. nov.	prosto	(prosto)			
od 1. dec. do 31. avg.	2.—	(prosto)			
drugače zavito: enkrat					
zavito	3.20	(prosto)			
večkrat zavito	5.—	(prosto)			
aprikoz	prosto	(prosto)			
breskev	2.—	(prosto)			
domačih češpelj:					
od 1. sept. do 30. nov.	prosto	(prosto)			
od 1. dec. do 31. avg.	2.—	(prosto)			
drugih sliv	2.—	(prosto)			
češenj, višenj	1.—	(prosto)			
ne posebno označenega					
pečkatega sadja	prosto	(prosto)			
rdečih jagod	10.—	(prosto)			
drugih jagod, izvzemši					
brusnic	prosto	(prosto)			
posušenega sadja	4.—	(4.—)			
češpelj v sodih'in vrečah,					
manj nego 50 kg, v za-					
bojih manj nego 10 kg	4.—	(6.—)			

Predvsem pomembna je carina na živino. Pri goveji živini, ovcah in prašičih so upeljali mesto prejšnje carine od kosa, carino od teže. In ta je tako visoko normirana, da znaša več nego dvojno prejšnjo carino. Tako se mora n. pr. od pitanega vola, ki tehta živ 8 centov, plačati 64 mark, dočim se je preje plačalo 25.50 mark. Kako se more še pri tej visoki carini živina v Nemčijo izvažati, je pač težko odgovoriti.

Skoraj ravno tako se je zgodilo tudi z drugimi vrstami živine. Carina na konje, ki je v prejšnji pogodbi znašala 20 mark od kosa, se zdaj odmerja po vrednosti živali. Čim večja je vrednost konjeva, tim večja je tudi carina. In precej slaba tolažba je, če se mora plačati od noriškega konja v vrednosti do 1000 mark najnižjo carino, namreč 50 mark — kajti če imajo te vrste konji večjo vrednost, plačati se mora od njih carino dotičnega vrednostnega razreda. Vsled te carine, ki raste do 120 mark od kosa, bo gotovo trpel izvoz avstro-ogrskih konj, posebno boljšega plemena. To bodo pač najbolj občutili ogrski in pa gališki konjerejci, ki se pečajo v prvi vrsti z rejo plemenitejšega materijala in ki so našli do zdaj

za svoje produkte v Nemčiji dosti in dobrih odjemalcev. Če pomislimo, da se je klavne živine izvozilo v trgovski vrednosti 105.5 milijonov kron, konj pa v vrednosti 15 milijonov kron, tedaj uvidimo ta udarec. Od perutnine — razven gosij — katere se je do zdaj izvažalo za skoraj 12 milijonov kron in ki se je do zdaj carine prosto uvaževala v Nemčijo, se mora plačati 4 marke od centa. Carino od surovega masla, katerega se je uvozilo v Nemčijo za 10 milijonov kron, so zvišali za 4 marke, od svežega mesa za 12 mark in od margarina za 4 marke pri centu.

Iz tega razvidimo, da uživa nemška živinoreja izdatno carinsko varstvo in da pač ni resnična trditvev, da je Nemčija nakazana na izvoz naše živine in da je s to carino preobremenjena.

Ker je uvoz krme carine prost, se bodo nemški poljedelci pod vlado novih carinskih pogodb še bolj poprijeli živinoreje. In bati se moramo, da ne bo prav dolgo trajalo, ko se bo nemška živinoreja tako zelo razvila, da bode Nemčija tujo živino le v gotovi meri še potrebovala. Kakor hitro pa nastopi ta moment, smo lahko prepričani, da ne bode niti en kos naše živine — vkljub konvenciji glede živinske kuge — prestopil nemške meje.

Promet na meji z živino, ki je namenjena na Bavarsko, Saško in Virtembersko, se bode še vnaprej vzdrževal in sicer na ta način, da bodo tudi za ta promet merodajne visoke pogodbene carine od teže. Da se ta promet na meji olajša, zjedini se se glede normalne povprečne teže, od katere se pobira carina in katera bistveno odgovarja povprečni teži importiranih živalij. Normalna teža telet znaša 50 kg, mlade živine (junce) od 6 tednov do 1 1/2 leta 150 kg, ravnotako teža juncev 175 kg, teža junic od 1 1/2 do 2 let 200 kg, ravnotako teža juncev 250 kg, teža krav 300 kg, volov in bikov 400 kg. Carina za alpsko živino in sicer 9 mark od bika, 20 mark od krave in telice. 12 mark za junice, katere se uvažajo za pleme, je le koncesija za Švico, od katere bomo pa imeli mi le težko kakšno korist.

Ta ugodnost velja le za posebno vrsto goveje živine, katere posebna znamenja so opisana v opombi. Le za živali te vrste je dovoljena ravnokar označena carina in sicer le pod tem pogojem, da so te živali vzrejene v višini najmanj 300 metrov nad morskogladino in da se vsako leto najmanj en poletni mesec v višini najmanj 800 metrov pasejo. Ta carina od bikov te vrste, ki se vporabljajo za pleme, se dovoljuje upravnim potom, če uvažajo država sama ali pa če država to uvažanje dovoli. Na ta način se je ugodilo željam in zahtevam nemških poljedelcev, ki so bili predvsem nakazani na uvoz simentalske živine, za zboljšanje domače živine.

Toda ne le carina na živino, temveč tudi carina na žito v novi trgovski pogodbi je neugodna za

naše poljedelce. Za glavne vrste žita so določene minimalne carine nemškega carinskega tarifa, ki znašajo pri rži 5 mark, pri pšenici 5.50 mark, pri ječmenu 4 marke, pri klajnem ječmenu 1.30 marke, pri ovsu 5 mark. Toda zvišana carina na žito nam toliko ne škoduje, temveč različno ravnanje s postavkom „ječmen“. S tem, da se loči ječmen v sladni in klajni ječmen, oziroma da se mora od prvega plačati carino 4 marke, od poslednjega pa le 1.30 marke in da se je nadalje tudi za slad normirala carina, se hoče pospeševati uvoz ruskega ječmena. Tega se hoče vporabljati v pivovarske svrhe — našega pa, ki je doslej igral zelo veliko vlogo na Nemškem, izpodriniti.

(Dalje prihodnjic.)

*Naj to, če majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil,
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.*

Pristna samo v izvornih zavojih z imenom **Kathreiner.**

Nihče naj bi ne pil močno razburjajoče zrnate kave nemešane!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speši zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinerjeve kave.

Prešičja reja na Dolenjskem in nje povzdiga.

Od nekdanj slovi Hrvaška po svoji prešičji reji, ki s svojimi prešiči zalaga severno-zapadne avstrijske kronovine, srednjo Nemčijo in Švico. Tu zrejeni ščetinci se prodajajo v trgovini pod imenom: deutsche Schweine (nemški prešiči). Ne spada sem, preiskovati, zakaj so v trgovini tu zrejenim prešičem nadeli to ime, kajti Nemcev, ki bi se na Hrvaškem bavili s živinorejsko panogo, je silno malo. Naša Dolenjska, kot soseda Hrvaške, ima gledé prešičje reje prilično iste udobnosti, samo v manjši meri, zato so se pri nas že od nekdanj pečali s to rejo in tudi tu zrejeni prešiči prodajajo se po Nemškem pod istim imenom

kakor hrvaški. Pri nas si naši večji in manjši kmetovalci na več različnih načinov pridobivajo dohodke iz prešičje reje. Dočim redé nekateri prešiče v opitanje in kupujejo mladiče-pujske na domačih sejmeh od domačincev ali hrvaških prekupcev, bavijo se drugi bolj z izrejo pujskov, ki jih potem z uspehom nadalje prodajajo in zopet nekateri združujejo oba ta načina skupaj.

Dokler ni pred dobrimi desetimi leti vzbruhnula na Ogrskem (in pozneje prenešena na Hrvaško) — prešičja kuga, ki v teh deželah še dandanes ni zatrta, so se pri nas na Dolenjskem s to rejo pečali vsi posestniki — manjši in večji in posebno tudi veleposestniki.

Razmere so se pa dandanes predrugačile.

Obsežno izseljevanje našega kmetijskega stanu je prineslo v nas občutno pomanjkanje delavnih močij — moških in ženskih. Cene kmetijskim opravilom so tako poskočile in dobrih poslov je le prav težko in za drag denar dobivati, vrh tega zahtevajo še prav dobro hrano in pijačo tako, da se večjim posestnikom in veleposestnikom skoro več ne izplača, baviti se s prešičjo rejo. Poleg tega nastopajo razne prešičje bolezni, ki zahtevajo vedno več dela in pozornosti, zlasti pa posamezni slučajji prešičje kuge, ki imajo za posledice zaprtije prešičjih sejmov in drugih varnostnih odredb, ki otežujejo prosti promet in kupčijo.

Pri sedanjih razmerah na Dolenjskem se lahko trdi, da se s prešičjo rejo pečajo le bolj manjši kmetovalci. Taki, ki pri tem ne rabijo poslov, ampak se same gospodinje in njih hčere ukvarjajo s to rejo. Ker je takih posestnikov veliko in ker so dandanes cene opitanih prešičev zelo visoke, po eno krono kilogram na živo blago, cene pujskov pa še višje, zato ima pri nas prešičja reja velik narodno-gospodarski pomen. Iz tega stališča je le želeto, da bi se ta živinorejska panoga pri nas čim dalje bolj povzdignila, ker daje ravno našemu manjšemu posestniku največ dohodkov. V tej zadevi je dolžnost vseh nas in osobito še vseh poklicanih činiteljev, da vse storé, kar more v ta namen koristiti, nasprotno pa da se odstranjujejo vse ovire, ki bi zabranjevale napredek.

Tu pa se opaža, da primanjkuje pri nas bolj in bolj občutno dobrih mrjascev, ki naj bi vplemenjevali svinje. Oni večji posestniki in veleposestniki, ki so redili večjo število prešičev, držali so navadno tudi mrjasca, ki je služil domači hiši in okolici — ti so dandanes po večjem opustili to rejo in zato ne držé tudi mrjascev, ki se jim še manj izplačajo. Manjši posestniki pa itak niso popred imeli mrjascev, niti jih nimajo dandanes, ker se nikdo noče žrtvovati v korist okolice. Od tod izvira občno pomanjkanje dobrih mrjascev, zato je pa domača odreja pujskov vedno manjša, število prešičjih prekupcev, ki zalagajo dolenjske prešičorejce z mladiči-pujski, vedno

večje in ker ne morejo dobivati doma dovolj teh živalij, vtihotapljajo jih iz okužene Hrvaške ali jih dobivajo iz Štajerskega.

V tem delovanju teh in takih prešičjih prekupcev in v občnem pomanjkanju dobrih mrjascev tiči pa velika nevarnost za našo prešičje rejo. Ne le, da so in bodo cene pujskov vedno višje, ampak k nam se bode zanašalo vedno več okuženih živalij, ki bodo to rejo v svojih dohodkih tako zelo pokvarile, da jo bodo sedanji manjši posestniki-kmetovalci začeli opuščati in zanemarjati, kar pa bode za našo Dolenjsko zelo hud gospodarski udarec.

Kdo naj tu vmes poseže in pomaga?

V prvi vrsti so v to poklicani gospodarji-prašičjorejci sami. Medsebojno se lahko dogovore, da dado tistemu sovaščanu 40—50 K premije ali darila na leto, ki bode držal dobrega mrjasca ali ker je to večkrat težko doseči, naj to store občine. Med vsakoletne občinske stroške naj se postavi znesek 100 ali 200 K za 2 ali 4 darila, ki jih dobe tisti gospodarji, ki drže v občno uporabo te živali. V takem slučaju dobili se bodo v vsaki občini gospodarji, ki bodo radi držali mrjasce in pomagano je vsem. Občinam, kjer se premoženje svojih občanov in njih davčna moč povzdigne, je to na korist in pomagano je tudi posameznikom, ker jim je omogočeno gojiti to rejo uspešneje in z večjim dobičkom. Le žal, da se ravno na Dolenjskem dobi malo tako naprednih občin, ki bi hotele to storiti in raje vse puščajo pri starem, z izgovorom, da so občine itak z bremenami že preobložene.

V občnem blagru bi bilo tedaj želeto, da bi se tu kaj izdatnega storilo, da bi se potom deželne postave, ki bi to uredila in določila, naložila našim občinam ta dolžnost, kakor je to storila glede vzdrževanja zadostnega števila plemenih bikov.

Vsem našim merodajnim činiteljem pa polagamo to zadevo na srce z željo, da jo premotrujejo in v občno korist v gori označenem smislu izvedejo.

VABILO

na

VIII. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Domžalah,

registr. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 3. marca 1907 ob 3. uri popoldne, v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Računski zaključki.

Hranilnica in posojilnica v Št. Rupertu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VII. upravno leto 1906.

Člani: začetkom l. 1906 214, v upravnem letu pristopilo 37, odpadlo 8, koncem leta 1906. 243.

Deleži: začetkom l. 1906. 214, v upravnem letu prirastlo 37, izplačano 8, koncem l. 1906. 243; odpovedano: 3.

Denarni promet: K 189.738-16

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži	185	—	Deleži	40	—	Posojila	82 086	65	Deleži	1.215	—
Hranilne vloge s kapital obrestmi	54 036	21	Vzdig. hran vloge	32.445	96	Tekoči račun z zvezo	20.497	08	Hranilne vloge s kapital obrestmi	102 410	—
Vrnjena posojila	9 301	35	Dana posojila	30 070	—	Inventar premični	142	63	Predpl. obr. od pos	405	55
Tekoči račun z zvezo	19 816	95	Tek. račun z „Zvezo“	26 193	86	Zaostale obr. posojil	418	89	Rez. zaklad	1.093	34
Obresti tek. računa	1 193	86	Inventar premični	3	30	Vrednost kolekov	5	69	Čisti dobiček	265	69
Plač. obr. od posojil	4 028	04	Obr. hr. vl. izplačane	304	81	Delež pri Zadr. zv.	1 000	—			
Upr. in uradni prisp.	164	50	Obr. hr. vl. kapitaliz.	3.777	21	Delež pri Ljud. pos	4	—			
Pristopnine	37	—	Obr. pos. povrnjene	19	98	Gotov. 31. dec. 1906	1 146	34			
Zadnje obresti	5	66	Upr. in urad. stroški	134	74						
Vrnjene obresti vlog	7	17	Rent. d. in nep. prist.	34	10						
Gotov. zač. l. 1906	6.716	51	Tiskovine	116	95						
			Darila	605	—						
			Doplač. deleža „Zv.“	600	—						
			Got. koncem l. 1906	1.146	34						
	95.492	25		95 492	25		105.389	58		105 389	58

Hranilnica in posojilnica v Št. Petru (Notranjsko),

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XII. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta 1906. 423, v upravnem letu pristopilo 40, odpadlo 11, koncem leta 1906 452.

Deleži: začetkom leta 1906. 423, v upravnem letu prirastlo 40, izplačano 11, koncem l. 1906. 452; odpovedano: 6.

Denarni promet: K 583.224-38.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži — vplačani	80	—	Izplačani deleži	22	—	Posojila	228 039	18	Deleži	904	—
Hran. vloge s kapital obrestmi	139 540	10	Vzdig. hran vloge	109 009	38	Tekoči rač. s Zvezo	121 109	87	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	382 412	41
Vrnjena posojila	50.233	54	Obr. hran. vlog. izpl.	850	19	Inventar premični	972	27	Predpl. obr. posojil	655	27
Tekoči rač. s Zvezo	82.171	97	Obr. hran. vlog. kap.	14.753	85	Inventar nepremični	29.781	24	Rezervni zaklad	7.571	65
Obr. tekoč. računa	5 071	57	Dana posojila	72 026	—	Zaostale obr. posojil	5.895	53	Čisti dobiček	1 494	74
Plač. obr. od posojil	14.370	20	Tekoči rač. s Zvezo	90 321	97	Vrednost tiskovin	150	—			
Upr. in urad. prisp.	125	60	Inventar premični	30	—	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—			
Pristopnine	40	—	Obresti posoj. povrn.	109	83	Delež pri Zadr. tisk.	1 000	—			
Najemščina hiše	821	40	Upr. in urad. stroški	1.224	14	Delnice pri Union	2 500	—			
Prehodni	369	47	Rent. dav. in nep. pr.	216	46	Got. 31. decem. 1905	2.589	98			
Got. začetkom l. 1906	83	33	Davki in stroški hiše	383	91						
			Delnici pri Union	1.000	—						
			Prehodni	369	47						
			Gotov. konec l. 1906	2.589	98						
	292 907	18		292 907	18		393.038	07		393.038	07

Hranilnica in posojilnica v Št. Vidu nad Ljubljano,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za I. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta 1906. —, v upravnem letu pristopilo 43, odpadlo 0, koncem leta 1906. 43.

Deleži: začetkom leta 1906. —, v upravnem letu prirastlo 43, izplačano 0, koncem leta 1906. 43, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 225.931-96.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Vplačani deleži	172	—	Vzdig. hranilne vloge	25 491	—	Posojila	16 858	80	Deleži	172	—
Hranilne vloge s kapital obrestmi	87.739	20	Obr. hran. vlog. izpl.	147	32	Tekoči rač. s Zvezo	42 789	15	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi	61 798	20
Vrnjena posojila	1.050	—	Obr. hran. vlog. kap.	765	48	Inventar premični	516	46	Predpl. obr. posojil	119	72
Tekoči rač. s Zvezo	20.147	34	Dana posojila	17.908	80	Zaostale obr. posojil	18	48	Čisti dobiček	94	47
Obresti tek. računa	800	27	Tekoči rač. s Zvezo	62.930	49	Delež pri Zadr. zv.	200	—			
Plač. obr. od posojil	445	23	Inventar premični	573	85						
Upr. in urad. prisp.	41	19	Obresti posojil. povr.	3	43						
Pristopnine	21	50	Upr. in urad. stroški	138	86						
Izposojila	3.450	—	Delež Zadružni zvezi	200	—						
			Vrnjena izposojila	3.450	—						
			Got. 31. decem. 1906	1 801	50						
	113 866	73		113 866	73		62.184	39		62.184	39

Hranilnica in posojilnica na Krki,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo za III. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 71, v upravnem letu pristopilo 26, izstopilo 9, koncem leta 1906 88.

Deleži: stanje zač. l. 1906 71, v uprav. letu prirastlo 26, odpadlo 9, koncem l. 1906 88; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 169.246.24.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži — vplačani	52	—	Deleži — izplačani	18	—	Posojila	75.330	94	Deleži	176	—
Hran. vloge s kapitalizovanimi obr.	59.900	24	Vzdig. hran. vloge	21.230	50	Tekoči rač. z Zvezo	42.477	05	Hran. vloge s kapitalizovanimi obr.	119.075	87
Vrnjena posojila	10.779	70	Dana posojila	29.290	—	Inventar premični	427	28	Rezervni zaklad	730	46
Tekoči rač. z Zvezo	9.252	88	Tekoči rač. z Zvezo	28.678	42	Zaostale obresti pos.	319	56	Čisti dobiček	119	26
Obresti tek. računa	1.178	42	Obr. hr. vlog izplač.	85	79	Delež pri Zadr. zv.	600	—			
Plačane obr. od pos.	3.301	73	Obr. hran. vlog kap.	4.117	24	Gotov. 31. dec. 1906	946	76			
Upravni in uradni prispevki	144	18	Obr. pos. povrnjene	16	35						
Pristopnine	26	—	Upr. in urad. stroški	430	39						
Za knjžice	23	60	Rent. davek in neposredna pristojb.	21	55						
Gotov. začet. l. 1906	437	75	Darila	61	50						
			Doplač. deleža Zvezi	200	—						
			Gotovina konec leta	946	76						
	85.096	50		85.096	50		120.101	59		120.101	59

Hranilnica in posojilnica v Kamniku,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za I. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 —, v upravnem letu pristopilo 92, izstopili —, koncem leta 1906 92.

Deleži: stanje začetkom leta 1906 —, v upravnem letu prirastlo 92, izplačan —, koncem l. 1906 92; odpovedano 0.

Denarni promet: K 604.912.19.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži — vplačani	368	—	Vzdig. hran. vloge	16.667	60	Posojila	93.588	95	Deleži	368	—
Hran. vloge s kap. obrestmi	226.044	41	Dana posojila	94.475	80	Tekoči rač. z Zvezo	103.864	70	Hran. vloge s kap. obrestmi	208.376	81
Vrnjena posojila	886	85	Tekoči rač. z Zvezo	145.680	22	Inventar premični	928	93	Predplač. obr. pos.	1.329	85
Tekoči rač. z Zvezo	41.815	52	Inventar premični	1.032	14	Zaost. obresti posojil	4	51	Prehodni	170	—
Obresti tek. računa	1.900	74	Obr. hr. vlog izplač.	51	92	Delež pri Zadr. zvezi	200	—	Čisti dobiček	970	65
Plač. obresti od pos.	3.003	06	Obr. hr. vlog kapit.	2.553	29	Tekoči račun strank	2.595	13			
Upr. in urad. prisp.	493	64	Obr. pos. povrnjene	12	—	Got. koncem l. 1906	10.033	09			
Pristopnine	63	—	Upr. in urad. stroški	333	45						
Prehodni	5.216	53	Delež Zvezi	200	—						
Tek. račun strank	27.603	41	Prehodni	5.046	53						
Obresti tega	38	06	Tekoči račun strank	30.198	54						
Kapital. obr. tekoč. rač. strank	39	42	Obresti tega	38	06						
	307.472	64	Izplač. obr. tek. rač.	150	—						
			Got. koncem l. 1906	10.033	09						
				307.472	64		211.215	31		211.215	31

Hranilnica in posojilnica Šmartno pri Kranju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo za I. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 —, v upravnem letu pristopilo 53, izstopil —, stanje 31. decembra 1906 53.

Deleži: stanje zač. l. 1906 —, v upravnem letu prirastlo 53, izplačano —, koncem l. 1906 53; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 297.179.18

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži — vplačani	212	—	Vzdig. hran. vloge	10.357	80	Posojila	43.791	—	Deleži	212	—
Hran. vloge s kap obrestmi	118.716	35	Dana posojila	50.667	50	Tekoči rač. z Zvezo	59.264	89	Hran. vloge s kap. obrestmi	108.358	55
Vrnjena posojila	6.876	50	Tekoči rač. z Zvezo	81.042	23	Inventar premični	521	12	Predplač. obr. pos.	53	45
Tekoči rač. z Zvezo	21.777	34	Inventar premični	651	39	Zaostale obresti pos.	421	51	Čisti dobiček	198	37
Obresti tek. računa	2.214	06	Obr. hran. vlog izplačane	21	22	Vrednost kolekov	35	20			
Plač. obr. od posojil	690	60	Obr. hran. vlog kapitalizovane	2.951	06	Delež pri Zadr. zv.	400	—			
Upr. in urad. prisp.	212	30	Upr. in urad. stroški	335	83	Nepovrnjeni uradni	63	53			
Pristopnine	53	—	Delež Zadr. zvezi	400	—	Gotov. 31. dec. 1906	4.325	12			
	150.752	15	Gotov. 31. dec. 1906	4.325	12						
				150.752	15		108.822	37		108.822	37

Hranilnica in posojilnica v Ribnici,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo, za IX. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 327, v upravnem letu pristopilo 36, odpadlo 19, koncem leta 344.

Deleži: stanje začetkom leta 327, v upravnem letu prirastlo 36, izplačano 19, koncem leta 344, odpovedano: 7.

Denarni promet: K 1,123.732-84.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži — vplačani . . .	72	—	Izplačani deleži . . .	46	—	Posojila	520.283	66	Deleži	753	—
Hranilne vloge s kap. obrestmi	242.457	50	Vzdig. hran. vloge . . .	193.473	83	Inventar premični . . .	547	06	Hran. vloge s kap. obrestmi	542.477	75
Vrnjena posojila . . .	115.497	16	Dana posojila	248.986	73	Inventar nepremični . .	30.231	88	Tekoči rač. z Zvezo . . .	10.063	49
Tekoči rač. z Zvezo . .	157.655	09	Tekoči rač. z Zvezo . . .	91.000	—	Zaostale obr. posoj. . .	5.464	93	Predplač. obr. pos. . . .	9	17
Plačane obr. od pos . . .	25.123	31	Inventar nepremični . .	145	62	Vrednost tiskovin . . .	70	—	Rez. zaklad s prisp. . . .	8.131	17
Upr. in urad. prisp. . .	296	05	Obr. hr. vlog izplač. . .	1.142	85	Delež pri „Ljud. p.“ . .	1.000	—	Čisti dobiček	1.541	96
Pristopnine	72	—	Obr. hran. vlog kap. . .	21.221	64	Nalož. den. v p. hr. . . .	146	72			
Izpos. p. Zvezi z obr. . .	10.063	49	Obresti tek. računa . . .	611	95	Razpolož. denar na- ložen na knjižici	122	37			
Tek. rač. s pošt. hr. . .	406	54	Obr. pos. povrnjene . . .	505	54	Gotov. 31. dec. 1906 . .	5.105	92			
Obresti tek. računa . .	6	72	Upr. in urad. stroški . .	1.190	28						
pošt. hranilnice	—	—	Rent. dav. in nep. pr. . .	539	53						
Najemnina od hiše . . .	1.084	—	Najemniški davek	208	81						
Gotovina začet. leta . .	11.685	52	Nalož. v pošt. hran. . . .	240	68						
			Got. koncem 1. 1906 . . .	5.105	92						
	564.419	38		564.419	38		562.976	54		562.976	54

Krščansko gospodarsko društvo v Idriji,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za VIII. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 508, v upravnem letu pristopilo 25, izstopilo 16, koncem l. 1906 517.

Deleži: stanje začetkom leta 1906 544, v upravnem letu prirastlo 25, odpadlo 33, koncem leta 1906 536, odpovedano 10.

Denarni promet: K 233.464-86.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Blag. preost. l. 1905 . . .	540	80	Izplačani deleži	1.073	—	Vrednost blaga	28.830	14	Deleži	16.125	—
Vplačani deleži	664	—	Izdatki za blago	93.885	75	Inventar premični	2.303	44	Tekoči rač. s Zvezo	82	84
Pristopnine	50	—	Voznina	3.996	25	Naloženi denar	4.150	56	Dolg na blagu nezad.	2.279	76
Dar neimenovanega . . .	100	—	Užitnina	2.393	03	Delež „Zadr. zvezi“	200	—	Rezer. zaklad z obr.	9.298	38
Prejemki za blago	111.790	09	Inventar nepremični . . .	38	48	Delež pri Gosp. zv.	20	—	Čisti dobiček	8.826	92
Tekoči rač. s Zvezo . . .	82	84	Davki	1.280	91	Delež pri Ljudski po- sojilnici v Idriji	2	—			
Vzdig. nalož. denar	4.000	—	Neposredna pristojb. . . .	6	70	Gotov. 31. dec. 1906 . . .	1.106	76			
Obr. nalož. denarja	58	08	Upravni stroški	2.920	81						
			Tlak in drugo po- pravilo v kleti	119	88						
			Zavarovalnina	20	15						
			Obresti	741	83						
			Dividende	5.581	88						
			Naloženi denar	4.058	08						
			Razni stroški	62	30						
			Gotov. 31. dec. 1906 . . .	1.106	76						
	117.285	81		117.285	81		36.612	90		36.612	90

Tovarna sodovice v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za VI. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 76, v upravnem letu prirastlo 6, odpadlo 0, koncem leta 190 82.

Deleži: začetkom l. 1906 211, v upravnem letu prirastlo 8, izplačano 0, koncem l. 1906 219, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 41.143-77.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Blag. preost. l. 1905 . . .	381	32	Vrnjena posojila	464	—	Vrednost blaga	775	52	Deleži	4.380	—
Vplačani deleži	160	—	Izdatki za blago	8.334	73	Terjatve na blagu	550	76	Izposojila	8.162	—
Izposojila	600	—	Voznina	107	06	Inventar premični	14.865	51	Dolg na blagu nezad.	1.205	77
Prejemki za blago	19.322	45	Užitnina	544	84	Delež „Zadr. Zvezi“	10	—	Dolg na inventarju	1.748	96
Inventar premični	304	—	Inventar nepremični	2.598	25	Nepovrnjeni davek	336	82	Dolg na upr. stroških	700	46
Povr. predpl. davek	1.017	72	Neposredna pristojb.	—	50	Nepovr. prihodnji	269	42	Rezervni zaklad	1.109	82
			Upravni stroški	6.622	85	Predpl. obr. izposojil	21	25	Čisti dobiček	1.949	48
			Obresti izposojil	286	05	Gotov. 31. dec. 1906	2.427	21			
			Gotov. 31. dec. 1906	2.427	21						
	21.785	49		21.785	49		19.256	49		19.256	49

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Žužemberku,
registr. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. februarja 1907
ob polu štirih popoldne v župnijski dvorani poleg župne
cerkve v Žužemberku.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti. Načelstvo.

Ako bi radi prepiche udeležbe ne bil ta občni zbor
sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim
dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal brez ozira
na udeležbo članov.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Zgornji Besnici,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 3. marca 1907 ob 3. uri
popoldne v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti. Načelstvo.

VABILO

k

izrednemu občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Dobu,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. svečana 1907 ob 3. uri
popoldne v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Dopolnilna volitev načelstva.
2. Volitev nadzorstva.
3. Slučajnosti. Načelstvo.

VABILO

na

IV. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Loškempotoku na Taboru,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. svečana 1907 ob 3. uri
popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti. Načelstvo.

VABILO

na

IX. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Šturiji,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. svečana 1907 ob 3. uri
popoldne v lastni hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajni predlogi. Načelstvo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Zg. Tuhinju,
registr. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 3. marca 1907 ob 3. uri po-
poldne v prostorih hranilnice in posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrditev računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti. Načelstvo.

Pri nezadostni udeležbi članov se bo vršil pol ure po-
zneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni
zbor, ki je sklepčen ne glede na število navzočih članov.

VABILO

na

VI. REDNI OBČNI ZBOR

Mlekarske zadruge v Kočah,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 17. februvarja 1907
ob 3. uri popoldne v mlekarskih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Predložitev in potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev enega člana načelstva.
5. Volitev dveh članov nadzorstva.
6. Raznoterosti.

Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

Tovarne sodavice v Ljubljani,
registrovane zadruge z omejenim poroštvom,

ki se bo vršil v četrtek, dne 21. svečana 1907 ob 2. uri
popoldne v restavracijskih prostorih g. Krisch-a na cesarja
Jožefa trgu (pri Ferlinču).

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računa za leto 1906.
3. Razdelitev čistega dobička in prispevek k rezervnemu zakladu.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

VABILO

na

X. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Rovih,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. februvarja 1907 ob 3. uri
popoldne v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

Načelstvo.

VABILO

na

II. redni občni zbor

Mlekarske zadruge na Brezovici,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. svečana 1907 ob 7. uri
zjutraj v šolskih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1906.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni ubeležbi vabi člane

Načelstvo.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jakobu ob Savi,
reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. svečana 1907 ob 3. uri
popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

VABILO

na

IV. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Blagovici,
reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 10. marca 1907 ob 4. uri
popoldne v župnišču v Blagovici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število
društvenikov, vrši se eno uro pozneje na istem mestu in z
istim dnevnim redom drug občni zbor, ki je sklepčen brez
ozira na število navzočih.

Vabilo
na
OBČNI ZBOR

Posojilnice v Marenbergu,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo

ki se vrši v četrtek dne 21. februarja 1907 ob 2. uri popoldne v lastnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva.

3. Poročilo nadzorstva.

4. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.

5. Volitev načelstva.

6. Volitev nadzorstva.

7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vabilo

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Šmartnem pod Šmarno goro,

ki se bode vršil

v nedeljo dne 24. februarja t. l. dopoldne ob polu 11. uri v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Sprememba pravil.

2. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice za Višnjogoro in okolico

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil v nedeljo 3. marca 1907 ob 4. uri popoldne v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.

2. Poročilo načelstva.

3. Poročilo nadzorstva.

4. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.

5. Volitev načelstva.

6. Volitev nadzorstva.

7. Prememba pravil.

8. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

 Poskusite
in priporočite
≡ izdelke ≡
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj

Priporočena se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.

Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Lajca za valiti Najboljih vrst, vzgojenih na velikih posevkih: Minorke črne in bele, Plymouth R, hamburške zlatice, italijanske bele in jerebičje barve à 40 vin., Faverolke, Viandotke srebrne in bele barve à 50 vin., Minorke črne rdeč. greb. amer., italijanske bele rud. greb. (novosti) à 60 vin., Velike pekinske race bele à 60 vin., Amer. vel. br. purani à K 1-20, Bisernice sreb. viš. à 40 vin.

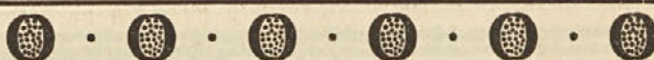
Perutinstvo Smržice, Morava (Smržitz, Mähren).

OVES „Willkomm“.

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodoviten in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za en oral. — Podpii sano oskrbništvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franko proti 3 K 20 vin. predplačila. 4-1

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Kranjska tovarna lanenega olja, Kranj

Zabret & Huter

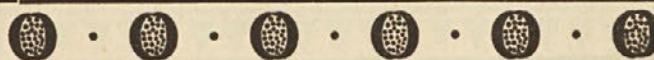
priporočata

Sladko laneno olje in lanene tropine (preše)

najboljše kakovosti v vrečah po 50 kg.

Naroča se pri „Gospodarski zvezi“ ali naravnost pri tvrdki. Opomniti je, da je laneno olje mrzlo stiskano, nima v sebi nika kega albumina in je ravno raditega najboljše kakovosti. V kolikor pa je laneno olje boljše brez te sestavine, v toliki meri pridobe s to sestavino lanene tropine (preše). Analiza lanenih tropin znaša: 40—41% surovega proteina (beljakovin) z 9—10% olja po analizi št. 1901 c. kr. poljedelsko-kemičnega preizkuševališča na Dunaju.

274 x-9

Delniška stavbinska družba »UNION« v Ljubljani.

Ob začetku leta sklepajo posojilnice na občnih zborih o porabi čistega dobička. — Delniška stavbinska družba „UNION“ se usoja pri tej priliki opozoriti p. n. hranilnice in posojilnice, da so še oddati delnice III. emisije, in da blagovolè vsaj en del čistega dobička uporabiti za nakupovanje delnic družbe „UNION“. — S pomočjo združne organizacije se je posrečilo postaviti krasno stavbo hotela „UNION“. — Delničarji postali so solastniki tega podjetja, in delnice imajo sedaj svojo vrednost. Treba je pa še oddati III. emisijo, in odda se lahko, ako naše hranilnice in posojilnice vzajemno postopajo in prevzamejo delnice. — Tako narodno-gospodarsko delo mora vspevati. — Oglasila za podpise delnic sprejema podpisani načelnik.

Dr. V. Gregorič,
načelnik.

Živo divjačino

jerebice, fazane, srne, jelene, uharice za lov, vsakovrstne ropne živali, in ptice, kokoši, gosi in krasne fazane

kupuje in prosi ponudb

Edvard Mayer

razpošiljatelj žive divjačine

Dunajsko Novomesto, Schneeberggasse št. 10.

Avstrija.

268 12—10

Podružnica trgovine z živalmi Lavanyukut. Ogrsko.

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

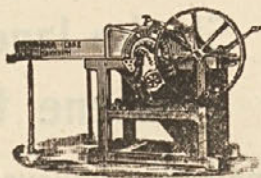
Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

247 24-3

Mlatilnice

lahko tekoče z rokami za goniti.

Mlatilnice vsakovrstne
z vrtilom (gepeljnom).

Mlatilnice z motor-

jem na bencin (najcenejša gonilna sila) kakor tudi vsi poljedelski stroji po

zelo znižanih cenah

pri

Karol Kavšeka nasled. 248 x—3

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev.

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vsakdo naj se v svojo korist prepriča predno kupi kakí stroj!

Berite!

Gospodarsko društvo Baderna

v Istri

262 24—17

ima v svojem združnem skladišču
pristnega terana in izborna belo vino!

Cene zmerne!

Pošilja se pod sledečimi ugodnimi, poštenimi pogoji:

1. Vino se pošilja franko skladišče ali želez. postaja Sv. Petar u Šumi ali Poreč (Parenzo). — Tudi v lastnih sodih, ki se vrnejo franko na eno obeh postaj.
2. Od postaje gre blago na račun in riziko naročnika.
3. Reklamacije veljajo še osem dni po dostavi fakture (računa).
4. Plača se takoj ali tekom 30 dni potom Zadrúžne zveze v Ljubljani.
5. Vino se tudi zamenja za les — fižol — krompir — moko — otrobe — koruzo in druge gospodarske in obrtnijske izdelke
6. Pri naročilih izpod 300 litrov se vzorcev ne pošilja

Zadrúge! Trgujemo med seboj! Pomagajmo druga drugi! Vsaka konkurenca — vsak riziko je izključen pri kupu in prodaji!

Naše načelstvo posreduje radevolje brezplačno tudi pri nakupu vina in grozdja od nje članov. Za posredovano kupčijo prevzame garancijo!

Berite!

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga **spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov** od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah, brez konkurence.

Izdeljuje vsa **pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.**

257, 24—20

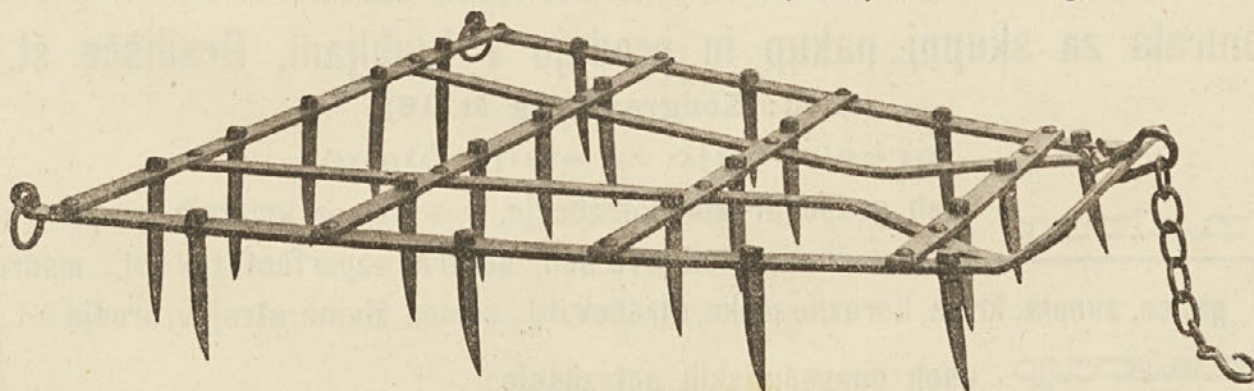
Zaloga v Šent Vidu nad Ljubljano, prodajalna v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 18. — v hiši Kmetске posojilnice.

Ceniki na razpolago.

Provačniki in mačiči brezplačno.

Najboljše patentirane brane

nadkriljujejo vsakovrstne dosedanje lesene brane, ker so nepokvarljive ter se zobovi vsikdar lahko z novimi nadomeste. ♦ Cena za 1 komad (teža približno 25 kg) 15 K

Nadalje vse vrste dobro varjenih verig za živino, vozove itd., kakor raznovrstnih kovanih žeblov priporoča

258, 24—20

Prva žrebljarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamnigoric

registr. zadruga z omejeno zavezo.

Ceniki na zahtevo brezplačno in franko. Kmetijske zadruge pri večjem odjemu popust.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 30. junija 1906:
čez 12 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. junija 1906:
čez 27 milijonov kron

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1906: K 12,485.874·93 — Denarni promet v letu 1905: 54,418.440·28

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1906.

249, x-3

Dr. Ivan Sustersič,
predsednik.

Josip Šiška, kanonik,
podpredsednik.

Odborniki:

Fran Povše,
vodja, graščak, deželni odbornik, drž. in dež. poslanec itd.
Anton Kobi,
trгоvec in pos. na Bregu
Frančisek Leskovic,
zasebnik in blag. Ljud. pos.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.
Karol Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,
Ivan Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.
Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku

Gospodarska zveza

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1

(uhod: Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: Tomazeve žindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd.;

nakup vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zaloga klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.